

Knihovna AV ČR

Výroční zpráva za rok 2001

Knihovna Akademie věd ČR (dále KNAV) plnila v roce 2001 badatelské úkoly vyplývající z výzkumného záměru a projektů a ve své servisní části poskytovala služby uživatelům z prostředí Akademie věd ČR, vysokých škol a další odborné veřejnosti.

A. Vědecká činnost

Projekty a granty řešené v roce 2001

Výzkumný záměr:

Moderní řešení informační infrastruktury pro výzkum a jeho historická retrospektiva (dějiny knihy a knihoven v českých zemích do roku 1800)

řešitel:

PhDr. Ivana Kadlecová

Projekty

Vyobrazení měst a jiných lokalit v tiscích 16. – 18. Stol. (se vztahem k území České republiky)

řešitel:

PhDr. Anežka Baďurová

Velkoplošná multilicence na přístup do databáze Web of Science

řešitel:

PhDr. Ivana Kadlecová

Zajištění pokračování zpřístupňování a rozšíření možností chemického strukturního a reakčního databázového systému "CrossFire"

spoluřešitel:

PhDr. Ivana Kadlecová

Tiskařská bohemika v knihovně posledních Rožmberků

řešitel:

Mgr. Lenka Prudková

Národní identita a kulturní dědictví; moderní systémy sběru, uchování a zpracování informací

spoluřešitel:

PhDr. Ivana Kadlecová

Multilicence na databázi Journal Citation Reports

řešitel:

PhDr. Ivana Kadlecová

Zpřístupnění Rozprav Č. akademie Fr. Josefa pro vědy, slovesnost a umění na Internetu, VISK 7

řešitel:

Ing. Martin Lhoták

Veřejné informační služby knihoven (VISK)

V roce 2001 byly podány dvě žádosti o přidělení finančních prostředků z programu Ministerstva kultury VISK, přijat byl projekt Zpřístupnění Rozprav České akademie Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění na Internetu. Projekt byl řešen ve spolupráci s Centrálním depozitářem Hostivař – Odborem ochrany knihovních fondů Národní knihovny ČR. V roce 2002 budeme v navázané spolupráci s NK pokračovat.

Nejdůležitější výsledky vědecké činnosti a jejich aplikací

Práce na grantovém projektu GA AV **"Vyobrazení měst a jiných lokalit v tiscích 16.–18. století (se vztahem k území České republiky)":** po autorských korekturách byla typograficky k rozmnožení připravena 1. část připravované publikace (tisky registrované Knihopisem), 2. část (cizojazyčná bohemika) je ve stadiu korektur a typografického zpracování. Ve spolupráci s dr. Vítkem bylo řešeno přenesení relevantních popisů z databáze na CD-ROM a vzájemné propojení s reprodukovánými vedutami.

Pro grantový projekt **"Tiskařská bohemika v knihovně posledních Rožmberků"** jeho řešitelka L. Prudková-Veselá excerpovala relevantní záznamy z historického katalogu rožmberské knihovny od Václava Březana z let 1601–1611 a ukládala je do databáze: v současné době je podchyceno celkem 357 exemplářů, jejichž popis je průběžně sjednocován a kompletován. Podle excerpt byly v domácích i zahraničních knihovnách vyhledávány dochované knihy (v SVK České Budějovice ve Zlaté Koruně, Národní knihovně ČR, v Kungliga biblioteket Stockholm, Domkyrkanbiblioteket ve Strängnäs a Stiftsoch landsbiblioteket ve Västerås). Z identifikovaných knih (ve švédských knihovnách jich bylo nalezeno celkem 79) byly do databáze doplňovány údaje o jejich fyzickém stavu, vazbě, vlastnických označeních a přípiscích, o rukopisných komentářích k textu apod.

Průběžně byla vyhledávána a studována odborná literatura a srovnávací pramenný materiál (ve Státním oblastním archivu České Budějovice, pobočka Třeboň byl excerpovány dokumenty, týkající se dějin rožmberské knihovny).

Pro řešení projektu **"Digitalizace signovaných ilustrací v tiscích z let 1501–1750 uchovávaných ve fondu Knihovny Akademie věd ČR"** byla dokončena excerptce signatur relevantních tisků (607 signatur, 619 jmen grafiků) a zakoupen potřebný digitální fotoaparát. S oddělením informačních technologií bylo projednáno rozvržení prací na tomto úkolu v příštím roce. Bylo započato s přípravou digitalizace výtisku Veleslavínova Kalendáře historického z r. 1590.

Pro Bibliografii cizojazyčných bohemik bylo průzkumem internetových, lístkových i knižních katalogů získáno 245 excerpt, 280 excerpt bylo porovnáno se záznamy v kartotékách, do databáze převedeno či nově zapsáno 288 bohemik. Byla zkontrolována úplnost skenovaných bibliografických popisů a s oddělením informačních technologií řešena příprava CD-ROMu verze vydání tohoto bibliografického materiálu. Do vytvářené pomocné databáze knihovědné literatury bylo zapsáno 115 záznamů.

Mezinárodní spolupráce

Organizování konference (mezinárodní seminář CASLIN)

Knihovna AV ČR byla společně s Národní knihovnou ČR pořadatelem 8. mezinárodního semináře CASLIN 2001 "Popis a zpřístupnění dokumentů: nová výzva". Konal se ve dnech 27.–31.5.2001 v Berouně. Na organizaci se podílel sekretariát KNAV a pracovníci OIT spolu s pracovníky SK CASLIN z Národní knihovny v Praze. Sponzorem byla nadace A. W. Mellon Foundation, která financovala přednášky zahraničních lektorů a tlumočnicka a pražská firma INCAD, která zajistila zprovoznění internetové kavárny pro účastníky konference společenskou část programu. Na seminář se dostavilo 41 domácích a 19 zahraničních účastníků, přednášeli 4 zahraniční a 3 domácí odborníci, tradiční diskusní dopoledne pod názvem „Projekt CASLIN po deseti letech“ režíroval Martin Lhoták, závěrečnou diskusi řídila Ivana Kadlecová. Podrobný program semináře a obsah přednášek je na adrese www.caslin.cz, dvojjazyčný sborník přednášek bude vydán v průběhu roku 2002.

Členství v mezinárodních organizacích

KNAV je členem těchto mezinárodních organizací:

- LIBER (Ligue des bibliothèques européennes de recherche)
- EUSIDIC (European Association of Information Services)
- EAGLE (European Association for Grey Literature Exploitation))
- EIS (Establishment of Electronic Informatin Services)

Během uplynulého roku pokračovala spolupráce s GMD Bibliothek na projektu financovaném z programu vypsání Evropskou komisí – The EIS-CCE/NIS Project – Establishment of Electronic Information Services in the Countries of Central Europe (CCE) and the New Independent States (NIS). Za podíl na řešení obdržela Knihovna AV ČR finanční podporu z prostředků grantu. V roce 2002 bude podána nová žádost společně s GMD a dalšími zahraničními partnery o opětovné přidělení finančních

prostředků pro zajištění pokračování projektu. Jeho cílem je vývoj a provozování multilinguálního on-line informačního systému v zemích střední a východní Evropy zaměřeného na vědecké, technické a ekonomické informace z tohoto regionu.

Účast na mezinárodních akcích:

Konference Internet Librarian v Londýně 25.–29. března 2001 (Martin Lhoták a Zdeněk Tichý), na základě poznatků z této konference přednesl M. Lhoták příspěvek s názvem: "Pokročilé vyhledávání na Internetu, neviditelný web" na konferenci Knihovny současnosti.

Konference Information Online v Londýně 3.–6. 12. 2001 (Martin Lhoták a Zdeněk Tichý). Nové poznatky budou předneseny na konferenci Inforum 2002.

Výroční konference EUSIDIC nazvaná Information Value Chain – Status and Future Developments, (Ivana Kadlecová)

Kromě poznatků zakomponovaných do přednášek pro kolegy i posluchače ÚISK FF UK bylo přínosem pro nás rozhodnutí předsednictva EUSIDIC o konání výroční konference v roce 2003 v ČR za přísluší AV ČR.

Školení o Ultra produktech rakouské firmy R+R Messtechnik und Handel ve dnech 26. 3.–29. 3. 2001 v Rakousku (Radek Nebeský)

Dvuměsíční studijní pobyt v květnu a červnu 2001 v Herzog August Bibliothek ve Wolfenbüttelu v SRN v rámci grantu „Tiskařská bohemika v knihovně posledních Rožmberků“ (Lenka Veselá-Prudková)

Třítýdenní studijní pobyt – říjen/listopad 2001 ve Švédsku – Stockholm, Strängnäs, Västerås – v rámci grantu „Tiskařská bohemika v knihovně posledních Rožmberků“ (Lenka Veselá-Prudková)

Individuální členství pracovníků KNAV v zahraničních organizacích a spolcích:

Anežka Baďurová je členkou Rady programowej Książnicy Cieszyńskiej v polském Těšíně

Jarmila Burgetová je členkou výboru IFLA, sekce pro veřejné knihovny, a členkou Spolku rakouských knihovníků (VÖB).

Spolupráce tuzemská

Organizování konsorcií

KNAV je nositelem dvou konsorciálních projektů (pro Web of Science a Journal Citation Reports) a spolunositelem nebo účastníkem řady dalších projektů konsorciálního typu, dostupnost jednotlivých zdrojů je možná m.j. prostřednictvím webové stránky KNAV www.lib.cas.cz nebo v Ultra*netu KNAV. Výsledky oponentního řízení za rok 2001 jsou v příloze.

V roce 2001 byl nově otevřen přístup do kompletní časopisecké produkce The American Chemical Society pro přírodovědné ústavy AV ČR a PF UK. Toto seskupení není konsorciem s uzavřenou smlouvou, KNAV se však chová jako zastřešující instituce pro všechny účastníky tak, aby bylo možné dosáhnout „konsorciální“ ceny za on-line přístup i tištěná periodika.

Registr informací o výsledcích (RIV) a výsledky publikační činnosti v AV ČR

Knihovna je garantem a správcem databáze ASEP (automatizovaný systém evidence publikací v AV ČR) a současně centrem pro sběr a předávání dat do Registru informací o výsledcích (RIV) pro Radu vlády pro vědu a výzkum podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje a změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). V roce 2001 došlo opět k určitým změnám ve struktuře dat, což znamenalo úpravy vstupních formulářů pro ústavy AV. Do RIV bylo předáno celkem 36057 záznamů za roky uplatnění 1996–2000. V celoakademické databázi ASEP je ke konci roku 2001 celkem 71400 záznamů o publikacích. Výsledky dle jednotlivých ústavů AV jsou přístupné na adrese www.lib.cas.cz

Účast na celostátních konferencích

Pracovníci KNAV se aktivně (v organizačních výborech nebo formou přednášek) podíleli na odborných konferencích Knihovny současnosti (přednášeli Kadlecová, Lhoták), Inforum (přednášeli Burgetová, Lhoták), Automatizace knihoven a dalších, Architektura knihoven v Olomouci (Hartmanová), konference SKIP „Knihovny pro každého“ v Brně (Burgetová, Kadlecová).

L. Veselá-Prudková proslavila dne 27. března přednášku „Obraz židovství v tištěné literatuře“ pro Kroužek raného novověku při Archivu hl. města Prahy, ve dnech 24.–27. září se zúčastnila konference „Barokní Praha – barokní Čechie 1620–1740“.

L. Blažková a L. Veselá-Prudková se zúčastnily ve dnech 2.–4. října odborného semináře knihovníků muzeí a galerií.

I. Kadlecová přednášela na semináři „Přístup k plným textům“ pro brněnské akademické ústavy (24. 7. 2001 Brno).

M. Lhoták jakožto zástupce KNAV ve sdružení EUNIS-CZ se zúčastnil v lednu výroční konference v Praze.

J. Doleželová v přednášce „Využití PCI a PROQUEST v knihovných ústavů AV ČR v Brně“ přednesla analýzu využívání databází jednotlivými knihovnami a vědci brněnských ústavů na prezentaci těchto databází (17. 10. 2001 v MZK v Brně).

Spolupráce s vysokými školami

I. Kadlecová přednášela v letním semestru výběrovou přednášku Věda a informace pro posluchače ÚISK FF UK a vedla dvě diplomové práce posluchačkám téhož ústavu (obě práce byly obhájeny). A. Baďurová vedla dvěma studentkám ÚISK FF UK diplomové práce (jedna byla již v průběhu roku obhájena). Ivana Kadlecová přednášela rovněž na Farmaceutické a veterinární univerzitě v Brně.

Brněnská pobočka KNAV

Činnost brněnské pobočky KNAV (vedoucí pobočky ing. Jana Doleželová) byla v roce 2001 zaměřena zejména na zpracování kvalitních záznamů v knihovním systému BIBIS. V současné době již zpracovává záznamy do BIBISu devět ústavů (ARÚ, BFÚ, ÚFM, ÚPT, ÚIACH, ÚE, ÚJČD, ÚJČE, ÚGN). Pobočka zajišťovala kontrolu zpracovaných záznamů, údržbu souborů autorit, zpracování nových zpracovatelů (BIBIS a AACR2, UNIMARC v návaznosti na BIBIS), vytvoření tiskových výstupů podle zadání uživatelů (katalogizační lístky, seznamy aj.), exporty dat z BIBISu do Excaliburu (dosud bylo vyexportováno do Souborného katalogu KNAV 8584 záznamů). Další pozornost byla věnována databázi ASEP. Byly pořádány semináře ASEP pro zpracovatele v Brně a proškolení noví zpracovatelé záznamů.

Na www stránkách pobočky <http://www.iach.cz/knav> jsou vystaveny nejdůležitější informace zejména pro brněnské knihovny. Stránky byly pravidelně aktualizovány, knihovny byly na aktuální změny upozorněny ještě elektronickou poštou.

V roce 2001 se otevřela možnost přístupu on-line do mnoha databází na základě konsorciálních licencí. O databázích byli průběžně informováni knihovníci i vědeckí pracovníci ústavů.

Vlastní rešeršní činnost v pobočce (tematické rešerše a citační analýza) se vzhledem ke vzniku konsorcia WOS a tím on-line přístupu pracovníků AV a VŠ snížila.

Členství a aktivity v profesních organizacích

Knihovna Akademie věd ČR je institucionálním členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR a Asociace knihoven ČR.

Anežka Baďurová je členkou vědecké rady ředitele Regionálního muzea v Teplicích a členkou Komise pro vědecké informace AVČR.

Jarmila Burgetová je čestnou předsedkyní SKIP, členkou grantové komise MK ČR pro hodnocení projektů vědy a výzkumu, předsedkyní redakční rady Terminologické databáze knihovnictví a informační vědy.

Ivana Kadlecová je členkou Vědecké rady Archivu AV ČR, místopředsedkyní Komise pro vědecké informace AV ČR, členkou SKIP a členkou Asociace knihoven ČR.

Jarmila Burgetová a Ivana Kadlecová jsou členkami Ústřední knihovnické rady při MK ČR, kde se aktivně podílely na připomínkovém řízení při přípravě knihovního zákona a na dokumentu Strategie knihoven, které připravuje MK ČR k předložení a schválení vládě ČR.

Jarmila Burgetová – předsedkyně vědecké rady KNAV – byla v roce 2001 vyznamenána Cenou českých knihovníků 2001 a pamětní medailí Z.V. Tobolky.

B. Servisní činnost**Služby knihovnám a uživatelům****Spolupráce s pracovišti AV ČR****a) AC LINCA**

Počet katalogů se v AC LINCA navýšil o 7 na současných 36. Celkem souborný katalog obsahuje 220000 záznamů. V katalogu Knihovny AV ČR se nově objevily záznamy časopisů (celkem 6900) a nyní obsahuje 46737 záznamů.

Počet záznamů v jednotlivých oblastech (všechny údaje k 31. 1. 2002):

1.vědní oblast

Ústavy AV ČR	zkratka	počet záznamů
Matematický ústav	MU	23738
Ústav teorie informace a automatizace	UTIA	18704
Ústav informatiky	UI	6392
Astronomický ústav	ASU	5502
Ústav struktury a mechaniky hornin	USMH	5325
Ústav jaderného výzkumu	UJV	4566
Fyzikální ústav – Slovanka	FYZ	2739
Geofyzikální ústav	GFU	2522
Ústav radiotechniky a elektroniky	URE	1190
Ústav fyziky materiálu	UFM	689
Ústav geoniky Brno	UGB	376
Ústav přístrojové techniky	UPT	166
Celkem		71909

2.vědní oblast

ústavy AV ČR	zkratka	počet záznamů
Ústav makromolekulární chemie	UMCH	8794
Fyziologický ústav	FGU	7840
Ústav organické chemie a biochemie	UOCHB	2957
Botanický ústav	BU	2438
Ústav chemických procesů	UHP	1955
Biofyzikální ústav	BFU	525
Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského	UFCHJH	492
Ústav analytické chemie	UIACH	17
Celkem		25018

3.vědní oblast

ústavy AV ČR	zkratka	počet záznamů
Historický ústav	HU	16170
Ústav soudobých dějin	USD	15738
Ústav pro jazyk český	UJC	12550
Filozofická a sociologická knihovna	FLU	9377
Sociologický ústav	SOU	6817
Ústav státu a práva	USP	4574
Ústav pro etnografii a folkloristiku	UEF	2478
Ústav pro jazyk český Brno	UJCBD	2436
Etnologický ústav Brno	EUB	2073
Masarykův ústav	MSU	1894
Orientální ústav AV ČR – Fairbankova knih.	OU2	1657
Orientální ústav	OU	1500
Archeologický ústav Brno	ARUB	1324
Ústav pro jazyk český – etymologie Brno	UJCBE	115
Celkem		78703

b) Ultra*net

Počet registrovaných uživatelů v roce 2001 stagnoval. Využití databází zpřístupněných na Ultranetu významně pokleslo. To lze přisuzovat zpřístupnění většiny významných databází on-line. Pro zvýšení zájmu uživatelů o službu Ultranet je třeba pro příští rok počítat se změnou v akviziční politice.

Zpřístupněné CD-ROMy:

Název	Vydání	Počet CD	Skupina
Multimediální učebnice DNA	1998	1	Studovna
Urbadisc	1999	1	Studovna/Rešerše
Kdo byl kdo do roku 1918	1997	1	Studovna
Kdo byl kdo ve 20. Století	1996	1	Studovna
SKAT	1997	1	Studovna
Pascal	1995–2000/III.	1	Studovna
Státy a jejich představitelé	1996	1	Studovna
Francis	1984–2000/VI.	1	Studovna/Rešerše
Evropané	1996	1	Studovna
Paměť světa		1	Studovna
Výtvarné umění	1998	1	Studovna
ČNB	1999/VI.	1	Studovna/Rešerše
Fakta a čísla OSN	2000	1	Studovna
Pascal 2000	2000	2	Studovna/Rešerše
Druhá světová válka	1995	2	Studovna
Publishers' International ISBN Directory PLUS	1998–1999	1	Studovna
Publishers' International ISBN Directory PLUS	1999–2000	1	Studovna
International Directory of Arts and Museums of the World	2000–2001	1	Studovna
Kronika lidstva	1999	1	Studovna
Sigle	1980–2000	1	Standard/ Rešerše

SCI	1991–2000	18	Standard/ Rešerše
SSCI	1994–2000/III.	7	Standard/ Rešerše
ERIC	1982–2000/III.	2	Standard/ Rešerše
Inspec on Disc	1989–1998	10	Standard/ Rešerše
Social Abstracts	1963–2000/VI.	2	Standard/ Rešerše
Book find	2000	1	Standard/ Rešerše
International Medieval Bibliography	1999	1	Special
Patrologia Latina Database	1995	5	Special
Dialog OnDisc	1990–2000	1	Studovna/Standard/ Rešerše
Kirk-Othmer	1991–1998	1	Studovna/Standard/ Rešerše
Academic Press Encycl. Of Physical Science and technology	1996	2	Studovna/Standard/ Rešerše
Encyklopedie českého filmu	2001	1	Studovna
Celkem		73	

Pozn.: Skupina "Studovna" je pro uživatele počítačové studovny, skupinu "Standard" využívají ústavy AV ČR a skupina "Special" je pro CMS při Filozofickém ústavu AV ČR.

c) Katalog elektronických zdrojů

Katalog elektronických zdrojů (KEZ) byl počátkem roku 2001 zpřístupněn na webovské stránce KNAV. V současné době katalog pokrývá elektronické zdroje umístěné na webovských stránkách ústavů AV ČR a je průběžně doplňován. Na jaře 2001 byl tento katalog představen pracovníkům knihoven ústavů AV ČR. Během roku byl vytvořen webový formulář pro zápis nových záznamů. V roce 2002 proběhne další zaškolení, aby mohly být získávány informace o zdrojích, které nejsou přístupny na Internetu. (lokální databáze, CD-ROMy, atd.)

Semináře

V roce 2001 uspořádala KNAV společně s partnery pro knihovnickou veřejnost, pro pracovníky KNAV a zejména knihoven pracovišť AV ČR celkem 22 seminářů.

- 7. 3. 2001 Seminář o databázích v rámci Měsíce Internetu
- 8. 3. 2001 Seminář o databázích v rámci Měsíce Internetu
- 29. 3. 2001 Seminář o databázích v rámci Měsíce Internetu
- 7./8. 3. 2001 Elektronické informační zdroje v KNAV
- 24. 4. 2001 Web of Science – jeho využití a způsoby zpracovávání
- 22./23.5.2001 Výuka práce s WoS na ÚISK FF UK
- 6. 6. 2001 Elektronické katalogy
- 18. 6. 2001 Autorské právo
- 26. 6. 2001 Seminář ASEP
- 27. 6. 2001 Knihovnické spolky a sítě v retrospektivě (vila Lanna)
- 25. 7. 2001 Přístupy k plným textům
- 15. 8. 2001 Přístupy k plným textům
- 27. 8. 2001 Přednáška o JCR
- 29. 8. 2001 Elektronické informační zdroje (Brno)
- 1. 11. 2001 Prezentace DIALOG
- 7. 11. 2001 Seminář ASEP
- 13. 11. 2001 Informační zdroje pro humanitní a společenské vědy
- 23. 11. 2001 Seminář ASEP
- 17. 12. 2001 Ochrana osobních dat

KNAV podílela se na organizaci dalších šesti vzdělávacích akcí:

- 1. 2. 2001 Práce s WoS na Evangelické fakultě UK
- 15. 2. 2001 Seminář pro studenty ÚISK – databáze Francis a Pascal

27. 2. 2001	Seminář o WoS pro Ústav živočišné výroby v Uhřetěvsi
5. 3. 2001	Výuka práce s databázemi pro Vyšší školu informačních studií
24. 7. 2001	Přístup k plným textům (v Brně).
6. 12. 2001	Seminář pro studenty archivnictví a pomocných věd historických FF UK

Slavnosti a výstavy pořádané v KNAV ve spolupráci s Tiskovým odborem AV ČR

27. 2. 2001	Inaugurace projektu Web of Science v ČR s tiskovou konferencí
14. 9. 2001	Imatrikulace studentů gymnázia Christiana Dopplera
5. 10. 2001	Otevření výstavy produkce nakladatelství Lidové noviny
18. 10. 2001	Slavnostní večer k výročí J. B. Foerstera
18./21.10. 2001	Dny otevřených dveří v AV ČR
25. 10. 2001	Křest encyklopedie Universum
28. 10. 2001	Otevření výstavy japonské výtvarnice Yasue Maetake
20. 11. 2001	Otevření výstavy „Polská vědecká kniha“

Ve dvoraně byly v průběhu roku uspořádány výstavy knih těchto nakladatelství: Triton, Portál, LINDE, LIBRI, ACADEMIA, Megabooks a Vyšehrad.

Aktualizace webových stránek KNAV

V posledních dvou letech došlo díky grantové politice MŠMT ČR a MK ČR k několika konsorciálním nákupům placených on-line databází, které jsou přístupné prostřednictvím webových stránek KNAV. Přibýváním nových možností se hlavní homepage stává nepřehlednou, proto pracovníci OIT přistoupili k vývoji nového designu a uspořádání. Nové webovské stránky se připravují ke zpřístupnění v 1. čtvrtletí 2002.

Ediční a publikační činnost

Práce publikované – v lednu 2001 bylo vydáno opožděné dvojčíslo časopisu *Knihy a dějiny* za rok 1999. Časopis *INFORMACE* vyšel ve dvou monotematických dvojčíslech. V čísle 1-2/2001 s názvem „Informační politika na přelomu století“ byl publikován zkrácený text diplomové práce Petry Kalců, v čísle 3-4/2001 pak text autorky Kristiny Kořenské, nazvaný „Možnosti komunikace informací ve vědě na příkladu fyziky“, který může posloužit jako uživatelská i knihovnická příručka.

Práce rozpracované – ročník 2000 časopisu *Knihy a dějiny* je po prvních redakčních a autorských korekturách připraven k typografickému zpracování.

Rešeršní činnost

Měsíc	Počet požadavků na rešerše	Počet rešerší
Leden	224	3476
Únor	61	820
Březen	59	865
Duben	128	3578
Květen	30	734
Červen	33	1188
Červenec	45	437
Srpen	77	1066
Září	53	2259
Říjen	26	214
Listopad	104	602
Prosinec	15	207

Celkem bylo vypracováno 15 646 rešerší na 855 požadavků.

Výpůjčky

Měsíc	Návštěvnost	Noví čtenáři	Absenční výpůjčky	Prezenční výpůjčky	Vrácené dokumenty	Prodloužení	Rezervace	Upomínky	Kopie
Leden	2 300	150	720	910	850	120	15	150	4200
Únor	2 100	130	680	750	720	85	13	130	4700
Březen	3 400	160	1 030	950	1 030	115	10	140	4300
Duben	2 400	95	940	810	790	180	17	190	4800
Květen	3 000	110	810	790	700	195	23	80	5000
Červen	2 900	115	890	930	690	225	22	130	5100
Červenec	1 700	90	620	710	780	180	16	0	4900
Srpen	1 800	85	590	680	520	190	18	0	5200
Září	1 200	70	490	590	410	170	13	70	3 800
Říjen	3 100	190	980	890	1 100	190	32	120	6 700
Listopad	3 500	130	910	840	1 640	215	28	290	6 100
Prosinec	2 700	120	850	780	860	130	21	110	5 900
Celkem	30 100	1 445	9 510	9 630	10 090	1 995	228	1 410	60700

Meziknihovní výpůjční služba (MVS) a mezinárodní meziknihovní výpůjční služba (MMVS)

MMVS DO ZAHRANIČÍ

Odesláno objednávek	přijato výpůjček	přijato kopií / stran	Celkem Výpůjček
731 *	329	306/ 3344	635

* 51 objednávek dosud nezodpovězeno
45 objednávek vráceno ústavům = požadovanou literaturu knihovny nepůjčují,

MMVS ZE ZAHRANIČÍ

Přijato Objednávek	odesláno výpůjček	odesláno kopií / stran	Celkem výpůjček
58 *	10	26/334	36

* 8 objednávek postoupeno
14 objednávek vráceno zpět – není v ČR

MVS A RMS Z ČR DO KNAV

Přijato Objednávek	odesláno výpůjček	odesláno kopií / stran	Celkem výpůjček
1 962	267	807 / 10 029	1 074

MVS A RMS Z KNAV DO KNIHOVEN ČR

Odesláno Objednávek	Přijato výpůjček	přijato kopií / stran	Celkem výpůjček
36	1	31 / 193	32

Přírůstky knihovního fondu

Získané nákupem

KNIHY

české knižní publikace	953
zahraniční publikace	461
Nákup celkem	1414
Dary celkem	1504
Povinné výtisky (ACADEMIA, ústavy AVČR)	697
Výměna	1079
CD-ROM	303
Přírůstek zkatologizovaných publikací	4 997
Publikace ve zpracování	
Knihovna Pro Helvetia	2 703
Knihy z výstavy Polská vědecká kniha	1 685
Přírůstek nezkatalogizovaných publikací 4 388	
Celkový přírůstek knižních publikací	9 385

ČASOPISY

Povinné výtisky	1 569
Dary	382
Nákup	160
Výměna	2 389
Celkový přírůstek	4 500

Mezinárodní výměna publikací

Celkem odesláno 1216 svazků, získáno 1079 knih.

Přílohy

Zápis z průběžného oponentního řízení

Název projektu: Velkoplošná multilicence na přístup do databáze Web of Science

Nositel projektu: Knihovna Akademie věd ČR

Řešitel projektu: PhDr. Ivana Kadlecová

Datum a místo konání oponentního řízení: 11. ledna 2002, Praha

Doba řešení projektu, stanovená smlouvou

– termín zahájení: 1. 1. 2000

– termín ukončení: 31. 12. 2003

Posuzovaná etapa řešení projektu: druhý rok řešení

Zhodnocení průběhu, výsledků a splnění cílů řešení projektu stanovených smlouvou:

a) Průběh a výsledky řešení projektu:

Oponentní rada přijímá výsledky druhého roku řešení projektu, tj. rutinní zprovoznění českého zrcadla databáze Web of Science. Výsledkem je připojení všech účastníků a následné pravidelné využívání tohoto informačního zdroje s vysokou frekvencí.

b) Splnění cílů řešení projektu, stanovených smlouvou:

Oponentní rada konstatuje, že cíle projektu stanovené pro druhý rok řešení jsou plněny v rozsahu stanoveném v návrhu projektu a v souladu se smlouvou/rozhodnutím.

c) Využitelnost a využití výsledků řešeného projektu: obecně lze konstatovat, že využívání tohoto informačního zdroje je pravidelné a vysoce frekventované. Statistické údaje byly prezentovány a komentovány při oponentním řízení. Jako konkrétní příklad využívání lze uvést údaje některých spolupříjemců – NK ČR, která zpřístupňuje WoS na celkem 22 PC, kde ho za období leden–říjen 2001 navštívilo 72991 čtenářů, nebo ČVUT Praha, které uvádí průměr 20 tis. přístupů měsíčně.

Nad rámec cílu stanovených v návrhu projektu se řešitelé dohodli s producentem na možnosti zpřístupňování plných textů u periodik, která jsou v rámci konsorcia předplácena s tím, že k realizaci této služby by mělo dojít v průběhu roku 2002.

d) Odborná úroveň řešení projektu: Oponentní rada konstatuje, že projekt je řešen na vysoké odborné úrovni.

e) Srovnatelnost řešeného projektu s obdobnými řešeními na analogické úrovni v ČR i v zahraničí: Oponentní rada doporučuje provést komplexní hodnocení projektu v tomto smyslu až v rámci závěrečného oponentního řízení. Nicméně lze konstatovat, že WoS je již nyní jedinečným a nezastupitelným informačním zdrojem v rámci celé ČR a významným přínosem pro informační zabezpečení české vědy a dosažené výsledky řešení projektu jsou srovnatelné se stavem ve vyspělých zemích.

Účelnost využití finančních prostředků:

Prostředky vynaložené na realizaci projektu odpovídají dosaženým výsledkům a jejich čerpání bylo účelné.

Veškeré účetní doklady jsou uloženy u příjemce.

Oponentní rada souhlasí s vyplacením finančních prostředků určených na odměny. Konstatuje zároveň, že prostředky na odměny z dotace zadavatele nebyly požadovány.

Závěr oponentního řízení – výsledné stanovisko oponentní rady (návrh zásadní změny v rámci řešení projektu nebo změny ve smlouvě) : Oponentní rada na základě oponentských posudků souhlasí s dosažitelným postupem řešení a doporučuje pokračovat v řešení a realizaci cílů stanovených pro třetí rok řešení. Oponentní rada velmi pozitivně hodnotí úsilí řešitele i většiny spoluřešitelů, věnované propagaci a prezentaci WoS a možnostem jeho využívání. Pro další období doporučuje věnovat pozornost kvantifikaci nejen využívání, ale i prezentaci WoS (školení, semináře, mediální propagaci), zejména ze strany

jednotlivých spolupříjemců s nízkým počtem vstupů. Doporučuje také zvážit možnost sledování přístupu na WoS podle databází, příp. fakult.

Žádá zařazení informace o plnění cílů do průběžné zprávy za rok 2002 na pracovištích spolupříjemců podle osnovy doporučené poskytovatelem.

V souladu s oponentskými posudky i s cíli formulovanými pro rok 2001 oponentní rada dále doporučuje pokračovat v úsilí umožnit přístup k plným textům, rozšířit dle možností řešeršní služby uživatelům i z dalších pracovišť.

Doporučuje poskytovateli, aby v rámci svého podílu na formulaci a realizaci cílů národní informační politiky vytvářel podmínky pro trvalé zařazení WoS do informačního zabezpečení oblasti výzkumu a vývoje.

Zápis z průběžného oponentního řízení

Název projektu: Multilicence na databázi Journal Citation Reports

Nositel projektu: Knihovna Akademie věd ČR

Řešitel projektu: PhDr. Ivana Kadlecová

Datum a místo konání oponentního řízení: 11. ledna 2002, Praha

Doba řešení projektu, stanovená smlouvou

– termín zahájení: 1. 3. 2001

– termín ukončení : 31. 12. 2003

Posuzovaná etapa řešení projektu: první rok řešení

Zhodnocení průběhu, výsledků a splnění cílů řešení projektu stanovených smlouvou:

Průběh a výsledky řešení projektu :

Oponentní rada přijímá výsledky prvního roku řešení projektu, tj. zakoupení licence, instalace a zpřístupnění databáze JCR – verze 2000. Jedná se o unikátní zdroj údajů o časopisech registrovaných v SCI a SSCI. JCR má význam zejména ve spojení s projektem LI200041 (WoS) jehož nositelem je rovněž Knihovna AV ČR.

a) Splnění cílů řešení projektu, stanovených smlouvou:

Oponentní rada konstatuje, že cíle projektu stanovené pro první rok řešení jsou plněny v rozsahu stanoveném v návrhu projektu a v souladu s Rozhodnutím ze dne 23. 4. 2001, č.j.:14 476/2001-31.

b) **Využitelnost a využití výsledků řešeného projektu:** především pro účastníky konsorcia WoS, kde je jedinečným zdrojem pro scientometrické hodnocení vědecké publikační činnosti. V současné době je počet připojení JCR ustálen na 25 účastnících. Statistické údaje pro krátkou dobu připojení (od září 2001) zatím nejsou relevantní. JCR je však jako informační zdroj hodnocen uživateli velmi pozitivně. Významným a ceněným zdrojem je JCR také pro bibliometrická hodnocení pro potřeby vědních analytiků odboru 34 MŠMT a Rady vlády ČR pro výzkum a vývoj, jako součást analýzy současného stavu výzkumu a vývoje.

c) **Odborná úroveň řešení projektu:** Oponentní rada konstatuje, že projekt je řešen na odpovídající odborné úrovni.

d) **Srovnatelnost řešeného projektu s obdobnými řešeními na analogické úrovni v ČR i v zahraničí:** Oponentní rada doporučuje provést hodnocení projektu v tomto smyslu až v rámci závěrečného oponentního řízení.

Účelnost využití finančních prostředků:

Prostředky vynaložené na realizaci projektu odpovídají dosaženým výsledkům a jejich čerpání bylo účelné. Částka 185 tis. Kč, ušetřená využitím vhodného kurzu Kč byla použita na zaplacení další verze JCR pro rok 2002. Zadavatel o této změně nebyl informován.

Veškeré účetní doklady jsou uloženy u příjemce.

Oponentní rada souhlasí s vyplacením finančních prostředků určených na odměny. Konstatuje zároveň, že prostředky na odměny z dotace zadavatele nebyly požadovány.

Závěr oponentního řízení – výsledné stanovisko oponentní rady (návrh zásadní změny v rámci řešení projektu nebo změny ve smlouvě) : Oponentní rada na základě oponentských posudků souhlasí s dosa-
vadním postupem řešení a doporučuje pokračovat v řešení a realizaci cílů stanovených pro druhý rok ře-
šení. Doporučuje řešitelce a spoluřešitelům věnovat i nadále pozornost propagaci a prezentaci možností
a služeb, které JCR nabízí, sledovat jeho využívání podle možností v kvantifikovatelných hodnotách
a zařadit tyto informace do průběžné zprávy o řešení za rok 2002. Oponentní rada bere na vědomí využití
úspory ve výši 185 tis.Kč na úhradu pro další verze JCR pro rok 2002.

Předseda a členové oponentní rady:

<i>jméno</i>	<i>zaměstnavatel</i>
PhDr. Věra Kubíková (<i>předseda Op. Rady</i>)	MŠMT ČR odbor 31
Ing. K. Aim, CSc.	Komise pro vědecké informace AV ČR
PhDr. J. Aksamitová	PRAGONET, Rada programu LI
PhDr. J. Burgetová	Předsedkyně Vědecké rady Knihovny AV ČR
Ing. J. Hakenová	MŠMT ČR odb.31, Rada programu LI
Ing. J. Horský, CSc.	Ústav makromolekulární chemie AV ČR
PhDr. M. Horváthová	Ústředná knihovna SAV
PhDr. H. Pessrová	Národohospodářský ústav AV ČR
PhDr. M. Steiner	Akademická rada AV ČR
RNDr. D. Wagnerová, DrSc.	Ústav anorganické chemie AV ČR

Oponenti:

<i>jméno</i>	<i>zaměstnavatel</i>
Prof. PhDr. Marie Königová, CSc.	UK Praha
Doc. Ing. Zbyněk Plzák, CSc.	ÚACH AV ČR

Seznam pracovníků KNAV k 1. 1. 2002

Baďurová Anežka, PhDr.
Bartoničková Iva, PhDr.
Beránková Hana, Mgr.
Bičíková Martina, Mgr.
Bílá Zdena
Blažejová Dagmar
Blažková Lenka, Mgr.
Borecký Michal
Brabcová Markéta
Bumbálková Kateřina
Burgetová Jarmila, PhDr.
Čibera Ondřej
Dedíková Marcella
Doleželová Jana, Ing.
Dvořák Jan, po + pá
Florián Mirek
Fiala Michal
Gaarová Marie
Grygarová Dana, Ing.
Hartmanová Dagmar, Mgr.
Hlaváčová Vladěna
Hrnčíř Michal, Mgr.
Chmelařová Zdeňka, Mgr.
Jandera Tomáš
Kadlecová Ivana, PhDr.
Kalců Petra
Klozová Alexandra, pátek
Koberová Jiřina
Kocián Bohouš
Koděrová Hana, Mgr.
Kostkanová Jarmila, Mgr. CSc.
Kovanda Václav
Krahulcová Marina
Kratochvílová Danuše
Kratochvílová Ladislava
Kraus Miroslav, Ing.
Kvízová Zdeňka
Kynclová Hana
Lakomá Milena
Lhoták Martin, Ing.
Mandová Jana
Marenová Ivanka
Martínková Petra
Mikšovská Milena
Milfaitová Libuše
Nebeský Radek, Ing.
Němčická Veronika
Neumanová Věra
Pekárková Julie
Pelikánová Alena, Ing.
Pícha Michal, čt + pá
Pitterová Květa, Ing.
Prášilová Alena
Rameš Bohdan, Ing.
Riedlová Libuše
Rotkovská Jana, Mgr.
Rudolský Jan
Řezníčková Růžena
Sálová Angela
Samková Radka
Semerádová Ludmila
Skuhrovcová Jiřina
Stehlíček Jaroslav
Stehlíková Danuše
Svoboda Václav
Svobodová Květa
Šatoplet Miroslav
Šebešová Jaroslava
Šrajeroval Jana, PhDr.
Švancara Blahoslav
Tichý Zdeněk
Tláškalová Lenka, Ing.
Tomanová Hana, Mgr.
Trinkewitzová Helena
Turková Jarmila
Tyburcová Helena, Mgr.
Váňová Jaroslava
Veselá Lenka, Mgr.
Veselá Věra
Víšek Josef
Vítek Antonín, Mgr. CSc.
Wildová Julie
Zadrazil Jiří
Zagalaková Věra po-st
Žák Petr

Publikační činnost pracovníků KNAV v roce 2001

Burgetová, J.

67.výroční konference IFLA. [=67th Annual Conference of IFLA.] Čtenář, 2001, č. 12, 53 [12] 342-345 (2001).

Burgetová, J. (Ed.)

Jak se vyhnout právním léčkám? [=How to avoid the legal pitfalls?] (Ed. Burgetová, J.). - - vyd. Praha, Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR 2000. - 27

Burgetová, J.

Libraries in the Czech Republic. Information Europe. EBLIDA Magazine, 6 [03] 12-13 (2001).

Burgetová, J.

Meziroční zasedání stálé komise IFLA pro veřejné knihovny. [=Mid-term Meeting of IFLA Standing Committee for Public Libraries.] Bulletin SKIP, 10 [1] 31 (2001).

Burgetová, J.

Nouvelle loi sur les bibliothèques en République Tcheque. [=The new Library Law in the Czech Republic.] Bulletin d'informations, 193 [4e trimestre] 65-67 (2001).

Burgetová, J.

Odborné znalosti a dovednosti v oboru knihovnických a informačních služeb – výsledky projektu DECIDoc. [=Competencies in the field of library and information services – results of the project DECIDoc.] Národní knihovna. Knihovnická revue, 12 [3] 169-174 (2001).

Burgetová, J.

Ohlédnutí za mezinárodní konferencí IFLA. Ikaros, - [10] - (2001).

URL: <http://ikaros.ff.cuni.cz/2001/c10/ifla.htm>

Burgetová, J.

Standing Committee IFLA for Public Libraries zasedá v Praze... [=Standing Committee IFLA for Public Libraries has its Meeting in Prague.] Informační bulletin Národní knihovny ČR, - [3] 8 (2001).

Burgetová, J.

Svaz knihovníků a informacních pracovníků Ceske republiky (SKIP) – Association des bibliothécaires et documentalistes de la Republique Tcheque. [=Association of Library and Information Professional of the Czech Republic.] ADBS Informations, - [365] 3 (2001).

Kadlecová, I.

CASLIN 2001. Popis a zpřístupnění dokumentů: nová výzva. [Beroun, 01.05.27-01.05.31]

Lhoták, M.

Pokročilé vyhledávání na internetu, neviditelný web. [=Advanced internet searching - invisible web.] In: Knihovny současnosti 2001. - Brno, Sdružení knihoven ČR 2001. - S. 203-210.

Lhoták, M. – Štveráková, H.

Využití moderních technologií v informačním systému a tvorba nových informačních zdrojů – případová studie Knihovny AV ČR. [=Modern technologies in the information system and development of new information resources – Main Library of Academy of Sciences case study.] Praha, Albertina icome 2000. - URL: <http://www.inforum.cz/inforum2000/prednasky/vyuzitimoderni.htm>

Pitterová, K.

Využití citačních rejstříků a impact factoru. [=Advantage of Citation Indexes and Impact Factor.] Hygiena: časopis pro ochranu a podporu zdraví, 46 [4] 222-226 (2001).

Vítek, A. – Lhoták, M.

KEZ – Katalog elektronických zdrojů Knihovny AV ČR. [=KEZ – Catalogue of electronic resources of the Library of the Academy of Sciences CR.] In: Knihovny současnosti 2000 – dodatek ke sborníku 8. konference. - Praha, Knihovna Akademie věd ČR 2000. - S. 29-35.